

Projekt AgroTillväxt

Österbottens Svenska Lantbrukssällskap AgroTillväxt

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Närings-, trafik- och miljöcentralen

Ekologisk produktion – något för dig!

Eko-försäljningen i Finland är fortfarande i stark tillväxt. I ProLuomus konsumentundersökning från september 2017 berättas att över 1 miljon finländare köper ekoprodukter varje vecka. Det konsumenten värdesätter hos ekoprodukterna är renhet, inga tillsatsmedel eller bekämpningsmedel. Det här lovar gott för fortsatt efterfråga på alla eko-rävaror även om efterfrågan mellan de olika livsmedelssegmenten varierar.

Att lägga om till ekologisk produktion är inte någon snabb process och man bör grundligt reda ut hur omläggningen skulle ske på den egna gården. Det är delvis **ny yrkeskunskap** som behövs så läs på, diskutera med ekobönder och eko-rådgivare, besök ekogårdar och mässor. Häng med på träffar och kurser där man pratar eko.

På www.vyr.fi, MT och LF presenteras **prisläget** för ekospannmål, -trindsäd och oljevaxter.

Ekopriserna har hållit sig höga en längre tid men här ska man nog ha realistiska förväntningar då man gör upp kalkyler hur det ekonomiska utfallet kan bli när första ekoskörden skall säljas. Undersök ekomarknaden – vem köper ekoskörden, vilka produkter är efterfrågade och till vilket pris. Sök i närregionen – finns det ekodjurgårdar i närheten som min gård kunde börja samarbeta med? Samma gäller insatssidan – finns det ekogårdar nära till som man kan samarbeta med om transporter, samköp av utsäde och organiska gödselmedel.

I ekologisk odling utgår allt från marken. Ekologisk produktion är **JORDbruk**. Markens struktur, bördighet och dräneringens skick sätter ribban för skördeutfallet och grödans konkurrenskraft mot ogräsen.

En **mångsidig växtföljd** i eko-odlingen är A och O. Det skall vara balans mellan grödor som tar näring och grödor som tillför näring. Det finns en del regler för hur växtföljden byggs upp. Minst 30% baljväxter skall finnas i växtföljden på alla

skiften, t.ex. klövervall, ärt, åkerböna. Det får vara max 3 år spannmål i rad efter varandra och max 2 år specialväxter efter varandra.

Att bevara och förbättra markens bördighet och öka näringsinnehållet är mycket viktig. Alla grödor behöver **näring** för att ge skörd, både mängd och kvalitet, och för att konkurrera mot ogräsen. Om man t.ex. under flera år ger bort skörden av klövervallen men inte tar tillbaka stallgödsel så tillslut är där bara ogräs och en ynkelig gröda. Balanserad gödsling och näringsgivande växtföljd ger resultat i en god skörd. Det finns organiska gödselmedel som är godkända i eko, likväl kan den mesta stallgödseln användas.

Grundprincipen är att allt **utsäde** som används i eko-odlingen skall ha ekologisk status. Än så länge finns tillfällen då det är möjligt att använda konventionellt utsäde. Antingen genom att Evira har gett ett allmänt tillstånd eller man har fått ett personligt tillstånd att använda konventionellt utsäde för någon specifik gröda eller sort.

Ekogrundkurs, start i januari 2018!

Ekogrundkursen startar måndag 29 januari 2018 kl. 9.00. De följande kursdagarna är tors. 1.2, ons. 7.2, tors. 15.2 och tis. 20.2 mellan kl. 9.00-15.30. Kursen är totalt 5 dagar och pågår under 4 veckor i januari och februari.

Ekogrundkursen arrangeras av Yrkesakademien i Österbotten. Platsen är YA! Auditoriet i A-huset, Kungsgårdsvägen 37 A, 65 380 Vasa.

Obs! Endast denna ekogrundkurs ordnas inför växstsäsongen 2018. Mer information om kursprogrammet och anmälan kommer senare under hösten på webbsidan för YA! (www.yrkesakademien.fi) och Lantbrukssällskapet (www.lantbrukssallskapet.fi).

Ekokontrollen och ekoförbindelsen vid Österbottens NTM-central.

Vid Vasakontoret har **Tomas Råfså** och **Jan Flemming** hand om eko-kontrollen. Ekoförbindelserna sköter **Ulrika Granfors** och **Juha Tuorila**. Deras kontaktuppgifter är: Tomas Råfså tfn 050-3128624, tomas.rafsa@ntm-centralen.fi, Jan Flemming tfn 050-3128544, jan.flemming@ntm-centralen.fi, Ulrika Granfors tfn 050-3128681, ulrika.granfors@ntm-centralen.fi, Juha Tuorila tfn 050-3128682, juha.tuorila@ntm-centralen.fi Vid Karlebykontoret sköter **Lars Björkgård** eko-kontrollen och ekoförbindelser. Hans tfn är 050-312 8536 och eposten är lars.bjorkgard@ntm-centralen.fi

Närings-, trafik- och miljöcentralen

RÅD 2020 GARANTI! ALTERNATIV! FRAMTID!

Råd 2020 ekologisk växt och djur

Funderar du vad ekologisk produktion är? Hur skulle en omläggning till eko ske på min gård? Hur bygger man upp en vettig växtföljd? Vilka planer och dokument kommer till? Dessa frågor och många fler kan du få svar på genom att boka in en Råd 2020-träff med inriktning på ekologisk produktion, modulen växt och/eller djur.

Vi hjälper dig i dessa frågor: Råd 2020 ekoväxt - Ulrika Wikman och Anders Salo Råd 2020 ekodjur - Monica Nygård och Anders Salo

Råd 2020 konkurrenskraft

Med den här modulen kan du tillsammans med ekonomirådgivaren räkna över hur omläggningen till eko skulle falla ut.

Stöd för ekologisk produktion

Ekologisk produktion och husdjursproduktion har egna femåriga åtgärder som inte kräver någon miljöersättningsförbindelse. På ekogårdar är det dock möjligt att förbinda sig till ett flertal villkor som rör miljöersättningar och ersättningar för djurens välbefinnande. Stöd betalas dock inte två gånger för samma åtgärd. Till skillnad från tidigare kan en förbindelse om ekofrilandsgrönsaker också gälla bara en del av gårdens skiften. Ersättningen för ekologisk husdjursproduktion förutsätter att gården har husdjur som motsvarar minst 0,3 djurenheter per hektar.

Förbindelse om ekologisk produktion

- Femårig förbindelse
- Minsta åkerareal 5 ha, för trädgårdsväxter 1 ha
- Åkern ska vara stödberättigande i fråga om programbaserade ersättningar
- Omställningen görs under 2 eller 3 års tid
- Aktiv jordbrukare, ingen åldersgräns
- 5 dagars utbildning (ekogrundkurs)
- Krav på hela gården, utom att en separat förbindelse kan ingås om ekoträdgårdsväxter på friland
- Avsalugrödor ett krav – finns undantag
- Stödnivå 160 €/ha, för frilandsgroensaker 600 €/ha
- Man måste iaktta de produktionsvillkor för ekologisk växtproduktion som fastställts i rådets förordning (834/2007) och höra till kontrollsystemet

Avsalugrödor är:

- Spannmål
- Krydd- och örtväxter
- Oljevaxter
- Frilandsgroensaker
- Trindsäd
- Bär och frukt
- Potatis, sockerbeta
- Certifierad vallfröutsädesproduktion

Vallfoder som ensilage-, hö-, betesvallar eller övriga vallar räknas **INTE** med då man beräknar avsalugröd-%. Kravet i ekoförbindelsen är 30 % avsalugrödor i medeltal över förbindelsearealen och -perioden (5år). För nya ekogårdar skall kravet uppfyllas det fjärde och femte förbindelseåret.

Förbindelse om ekologisk husdjursproduktion

- Femårig förbindelse
- Aktiv jordbrukare, ingen åldersgräns
- Gården ska hålla minst 0,3 de husdjur/ha (nötkreatur, får, getter, svin, höns, gäss, ankor)
- Minsta åkerareal 5 ha, för trädgårdsväxter 1 ha
- Åkern ska vara stödberättigande i fråga om programbaserade ersättningar
- Man måste iaktta de produktionsvillkor för ekologisk växtproduktion och ekologisk husdjursproduktion som fastställts i rådets förordning (834/2007) och höra till kontrollsystemet också i fråga om det djurslag som föds upp ekologiskt
- 2 dagars utbildning
- Under det sista förbindelseåret ska man producera ekohusdjursprodukter eller ekologiska djur för försäljning
- Stödnivå 134 €/ha (utöver stödet för ekologisk åkerproduktion 160 €/ha)

Källa: Lantbrukskalendern 2018

Anslutning till kontrollsystemet för ekologisk produktion

Anmälan om anslutning till Eviras eko-kontrollsystem görs **senast sista april**. Anmälan görs till NTM-centralen. Man börjar odla och producera enligt ekologiska principer den dagen man har anmält sig till eko-kontrollen.

I samband med anmälan till eko-kontrollen skall flera olika planer och uppgifter lämnas in. Det är en ekoplan, vilket är en beskrivning av gårdens förhållanden, odling och produktion, metoder och risker. I ekoplanen ingår också en beskrivning av produktions- och lagerlokaler, växtföljdsplan, gödslings- och växtskyddsplan. En lista på alla gårdens skiften och när de läggs om bifogas till anmälan.

Anmäler man djur till eko-kontrollen är det också andra planer som skall med. De är bl.a. skötselplan för djuren, planritning

över produktionsbyggnaden, beskrivning av och planritning över rastgårdar, rasthagar och betesmarker. Det är speciellt viktigt att husdjursgårdar som går över med **djuren till eko har allt klart byggt och i skick 1 maj**. Den första ekogranskningen kommer att göras senast 15.6. Om det vid granskningen kommer fram fel kan ansökan inte godkännas, ingen ekohusdjursförbindelse göras och ingen ekoersättning för husdjursproduktion betalas för det året och detsamma gäller ekoväxtodlingen.

Ekoförbindelsen startar 1.5. och i och med det sköts allt med ekologiska principer och gården är ansluten till eko-kontrollen, även om sista ansökningsdag för förbindelsen följer huvudstödsansökans datum.

EkoNu!

För ekobranchen i Svenskfinland

Projekt EkoNu! Är du intresserad av ekologisk produktion?

Projekt EkoNu! har samlat ihop och publicerat en informationssida - Bli ekoproducent, på projektets hemsida www.ekonnu.fi/bli-ekoproducent. Sidan är till dig som funderar på en omläggning till ekologisk produktion, eller söker mer information om ekoproduktion.

Projektet EkoNu! - För ekobranchen i Svenskfinland finansieras med medel ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) via NTM-centralerna i Österbotten, Nyland och Egentliga Finland.

Ulrika Wikman

Ekorådgivare mobil 050-5852 305